

HAASTATTELU

Professori Markku Kanninen tarjoaisi metsänomistajille yhtenä vaihtoehtona korvausta hiilen sidonnasta.

Kuka?

MARKKU KANNINEN

- Helsingin yliopiston trooppisen metsänhoitotieteen professori
- yksi IPCC:n ilmastoraportin kirjoittajista
- Suomen ilmastopaneelin jäsen
- 66-vuotias
- kotoisin Jyväskylästä, asuu Helsingissä
- maa-talous-metsätieteiden tohtori
- vaimo ja kolme lasta
- harrastaa musiikkia, soittaa mm. haitaria

Mittasuhteet kuntoon

Metsät eivät yksinään ratkaise ilmastonmuutosta, sanoo professori Markku Kanninen.

LIINA KJELLBERG, teksti
SEPPÖ SAMULI, kuva

Professori **Markku Kanninen** on ymmällään. Suomalainen ilmastokeskustelu on jälleen muuttunut keskusteluksi metsien käytöstä.

”Suomessa näköjään kuvitellaan, että metsät pelastavat meidät ilmastonmuutokselta. Eivät pelasta. Metsät ovat kyllä osa ratkaisua, mutta niiden lisäksi pitäisi keskustella siitä, miten saadaan lisää nollaenergialoja, liikenne sähköistettyä ja teollisuuden päästöt alas”, Kanninen sanoo.

Ilmasto- ja metsäkeskustelu on käynyt kiivaana sen jälkeen, kun hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli IPCC julkaisi lokakuussa ilmastoraporttinsa. Raportin mukaan ilmaston lämpeneminen pitää pysäyttää

1,5 asteeseen ja maailma saada hiilineutraaliksi vuoteen 2050 mennessä.

Helsingin yliopistolla trooppisen metsänhoitotieteen professorina toimiva Kanninen on yksi raportin kirjoittajista.

Hiilinelut kasvuun

Vaikka metsät eivät yksinään ratkaise ilmastonmuutosta, on niillä Kannisen mukaan merkittävä rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä. Ilmastoraportin esittämät vaihtoehdot perustuvat enemmän tai vähemmän siihen, että myös metsien sitoman hiilidioksidin määrää lisätään. Käytännössä se tarkoittaa metsäkadon pysäyttämistä, metsäpinta-alan lisäämistä ja kestävänsä metsätalouden edistämistä.

”Noin kymmenen prosenttia maailman hiilidioksidipäästöistä johtuu metsäkadosta”, Kanninen sanoo.

Ilmastoraportissa esitetyt

metsityspinta-alat ovat puolestaan niin isoja, että niiden toteuttaminen pienentäisi jo ruuantuotannon pinta-aloja ja vähentäisi luonnon monimuotoisuutta. Maankäyttöä onkin Kannisen mielestä jatkossa ajateltava entistä enemmän kokonaisuutena.

Julkisuudessa on viime aikoina puhuttu paljon Saharan metsittämistä. Se olisi Kannisen mielestä periaatteessa mahdollista, mutta lähtökohtana tulee olla metsiin perustuvan talouden kehittäminen.

”Ilmastoasiat ovat sitten plus-saa.”

Teknologia avuksi

Suomessa ilmastokeskustelu on keskittynyt siihen, miten paljon metsiä voidaan hakata. Kanninen mukaan kyse on yhteiskunnan valinnasta. Jos hakkuita kasvatetaan, täytyy päästövähennyksiä tehdä enemmän muilla aloilla.

Se, että hakkuut ovat metsätaloudellisesti kestävällä pohjalla, ei Kannisen mukaan riitä torjumaan ilmastonmuutosta.

Tällä hetkellä Suomen metsät sitovat vuosittain lähes 30 miljoonaa tonnia hiiltä eli noin kolmanneksen aiheuttamistamme hiilidioksidipäästöistä. Samaan pystyy vain Ruotsi. Hiilidioksidipäästöjen sidontaan tarvitaan Kannisen mukaan myös teknologisia ratkaisuja.

”Kyseeseen voisi tulla tehtaan piippuun asennettava suodatin, joka ottaisi hiilidioksidin talteen. Hiilidioksidi voitaisiin säilöä esimerkiksi tyhjiin öljykenttiin.”

Sopimukset sitovat

Suomen päästöt kattavat noin puoli prosenttia maailman päästöistä ja metsät noin puoli prosenttia maailman metsistä. Kanninen kertoo kuulevansa usein, ettei Suomen ilmastoteoilla ole maailmanlaajuista merkitystä.

”Ei niillä olekaan, mutta sovitusta kansainvälisistä sopimuksista on pienen valtion pidettävä kiinni.”

Se, saadaanko ilmaston lämpeneminen pysäytettyä 1,5 asteeseen, ratkaistaan Kannisen mukaan Kiinassa, Intiassa ja muissa kehittyvissä maissa. Varsinkin Kiinan kehitys antaa hänen mukaansa toiveita siitä, että tavoitteisiin voidaan päästä.

”Kiina on ottamassa johtajan aseman ilmastoasioissa. Maa on jo nyt suurin aurinkoenergian tuottaja ja pian myös suurin sähköautojen tuottaja.”

Suomellakin olisi Kannisen mukaan nykyistä enemmän annettavaa.

”Kannattaa esimerkiksi muistaa, että olemme tehneet yli sata vuotta töitä pienmetsänomistajien kanssa. Maailma on täynnä pienmetsänomistajia, joista monet hyötyisivät osaamisestamme.”